

Jászszentandrás népességmegtartó képességének vizsgálata

André Barbara

Vidékfejlesztési agrármérnöki alapképzési szak nappali munkarend

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztési Tanszék

Belső témavezető: **Urbánné Malomsoki Mónika**, tanszéki munkatárs, Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztési Tanszék

A szakdolgozatom fő célkitűzését Jászszentandrás népességmegtartó képességének vizsgálatára alapoztam, különös tekintettel arra a jelenségre, hogy több esetben is eltérnek a demográfiai mutatói a településnek a vármegyei, illetve országos trendektől. Magyarországon alapvetően a természetes fogyás és az elvándorlás jelent kihívást, ezzel ellentétben a községben minimális népességnövekedés és bevándorlás tapasztalható, kiemelten a fiatalok körében.

A kutatás elméleti háttérét a vidékfejlesztés és népességmegtartó képesség fogalmainak elemzése adta, hangsúlyozva, hogy a település vonzereje számos tényező, mint a gazdasági helyzet, a munkaerőpiaci lehetőségek, az infrastruktúra, a szolgáltatások elérhetősége és a társadalmi életminőség összességén múlik.

Az adatgyűjtés fő eszközeként kérdőívet alkalmaztam, amit strukturált interjúval egészítettem ki a mélyebb összefüggések érdekében. A szekunder kutatásomhoz a település demográfiai jellemzőinek és népességmegtartóképességének feltárásához a KSH és TEIR nyilvántartott adatait használtam fel. Szekunder eredményeiben bemutattam a település lakónépesség változását, a vándorlási egyenlegét, 180 napon túli nyilvántartott álláskereső számát, öregedési indexet, közmű ollót, iskolába és óvodába beíratott gyermekek számát, gépjárművek és internet előfizetések számát, illetve önkormányzat bevételének és kiadásának összegét.

Primer kutatásaim eredményei a kérdőív és az interjúk teszik ki. A kérdőívet 107 ember töltötte ki és két személlyel készítettem interjút. Kérdőívemben a szolgáltatások minőségére, az elvándorlás miéértjére és a népesség növekedésére kerestem válaszaimat.

A primer és szekunder kutatások eredményei felvázolták Jászszentandrás népességmegtartó képességének erejét és ez által választ is kaptam a dolgozat elején felállított három

hipotézisre, ami a településen elérhető szolgáltatásokról, az összetartó közösségről és a fiatalok elvándorlásáról szól. A primer kutatások eredményeinek összessége megerősítette, hogy a település vonzereje a nyugodt, élhető környezet és a kedvező lakhatási feltételek együtteséből fakad. A szekunder kutatásomban kiemelendő, a pozitív vándorlási egyenlegnek köszönhető népességnövekedés, ami alátámasztja a település vonzó képességét. Az óvodába és iskolába beíratott gyermekek száma stabil, sőt a környező településekről is egyre többen választják a szentandrási iskolát. Az eredmények rávilágítottak arra is, hogy a település hosszú távú népességmegtartó képességének erősítéséhez elengedhetetlen a helyi közösségi kohézió tudatos építése és a fenntartható fejlődés elveinek érvényesítése.

Javaslataim leginkább arra irányultak, hogy a község minél élhetőbb legyen és kedvelt maradjon. Hosszú távon csak akkor fenntartható a szolgáltatások minősége, ha a helyi önkormányzat folyamatosan fejleszti és bővíti az oktatási, egészségügyi, illetve közműkapacitásokat, hogy azok lépést tartsanak a növekvő igényekkel. Javaslom sokszínű és változatos programokkal színesíteni a település közösségi életét, ezzel biztosítva a kapcsolatok erősségét, a közösség összetartozását. Javaslataim között szerepel a fiatalok helyben maradásának ösztönzése érdekében, magasabb béreket illetve olyan munkahelyi lehetőségeket kialakítani a településen, esetleg a térségben, ami miatt úgy érezhetik a fiatalok, hogy egy kis faluban is közel olyan életszínvonalon lehetne élni, mint a nagyobb városokban.

Összefoglalva, Jászszentandrás pozitív népesség változása a nyugodt környezet, a szolgáltatások, vonzó lakhatási feltételek együttes erejét bizonyítja. Hosszú távon ennek fenntartásához elengedhetetlen a munkahelyhiánynak a célzott gazdasági ösztönzőkkel történő enyhítés, ezzel biztosítva a stabil jövőt a helyi lakosság számára.